

Henri Lhote: Saharas klippemalerier: Opdagelsen af en 8000-årig kultur.

Jespersen og Pios Forlag. København 1959. 15 × 23,5 cm. 232 tekstsider, talrige illustrationer i farve og sort-hvid. Kr. 35,—.

Den franske arkæolog Henri Lhote har i sin bog om Saharas klippemalerier bragt et væld af nyt materiale, der belyser det liv, som engang udfoldede sig i den nu sterile ørken. Hans ekspedition arbejdede i Tassili-området på grænsen mellem Algier og Libyen, hvor man opdagede tusindvis af malerier og ristninger. Alene i Jabbaren-massivet, der strækker sig over mindre end ½ km², påvistes over 5.000 figurfremstillinger.

Da billederne meget ofte er malet oven på hinanden, er det muligt at tidsfæste figurerne i forhold til hinanden bl. a. ved kopiering af sammenhængende stilgrupper. Lhote mener at kunne skelne mellem 4 forskellige kunst- og kulturperioder. Den første kalder han »jægerens periode« og placerer den i tiden mellem 8.000 og 6.000 f. Kr. Derefter følger »kvæghyrdernes periode« fra 6.000–1.200 f. Kr. Så kommer billeder, der forestiller krigere og stridsvogne, og i den sidste periode, der ligger omkring Kristi fødsel, viser dromedaren sig.

Lhotes bog er en særdeles levende beretning om ekspeditionens spændende jagt på klippemalerier og om de mange vanskeligheder, der mødte medlemmerne i form af hede, kulde, farlige dyr etc. De videnskabelige resultater gives kun i »foreløbig« form, og mere kan heller ikke forventes, idet det hjembragte materiale i øjeblikket er ved at blive behandlet i Paris. Resultaterne deraf må imødeses med allerstørste interesse. Foreløbig kan man kun sige, at Lhotes opdagelse af det nye og epokegørende billedmateriale i Tassili-området må betegnes som en virkelig bedrift, som vil få stor betydning for videre forskning.

Man kan indvende imod bogen, at den ikke er illustreret med fotografier, men kun med tegninger. Spørgsmålet er dog, om det har været teknisk muligt at affotografere billederne på tilfredsstillende måde. Enhver der har prøvet at arbejde med klippemalerier i aride zoner ved, hvor vanskeligt det er, og at det kun undtagelsesvis kan lade sig gøre.

Merete Rentsch.

Ny Wenschow-vægkort: 1. Vorderasien-Arabien 1:3.000.000, 163 × 173 cm. DM 78,00.

2. Physische Erdkarte 1:15.000.000, 160 × 250 cm, med højde- og dybdeaftrappingsfarver og topografiske symboler samt navnestof, DM 98,00.

3. Samme kort som rent reliefkort uden højde- og dybdeaftrappingsfarver, DM 78,00.

Reliefvirkning på vægkort kan opnås på en række forskellige måder. De traditionelle højdeaftrappingsfarver giver i sig selv en relieffornemmelse, idet farver med rødkomponent, som anvendes til højdeområder, af synsfysiologiske grunde virker som værende nærmere beskueren, medens de mørkeblå nuancer, der anvendes til de største havdybder af lignende årsager virker mere fjerntliggende. Almindeligvis kombineres denne reliefvirkning med en skyggetegning, der kan udføres som skravering eller i crayon-maner. Disse skraveringer kan udføres eksakt f. eks. efter det Lehmannske bakkestregsystem, men vil almindeligvis blive udført mere frit under hensyntagen til den fremhæven af visse reliefelemen-